

Studieplan for Samfunnsfag, årsstudium (2022–2023)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 60

Studiets varighet: 1 år

Undervisningsspråk: Norsk

Studiested: Halden

Innholdsfortegnelse

- Informasjon om studiet
- Hva lærer du?
- Opptak
- Oppbygging og gjennomføring
- Jobb og videre studier
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Informasjon om studiet

Samfunnsfag omfatter fagdisiplinene historie, natur- og samfunnsgeografi og fagområdet samfunnskunnskap. Faget skal utvikle kompetanse til å undervise i grunnskolen på 5.-10. trinn, og skal legge vekt på faglig fordypning. Studiet skal kvalifisere studenten til å kunne arbeide selvstendig både med fagspesifikke og didaktiske utfordringer.

Faget skal settes inn i et fagdidaktisk perspektiv og forberede studenten til yrkesrollen som samfunnsfaglærer. Gjennom ulike tilnæringsmåter til undervisning og didaktisk refleksjon skal studentene utvikle en lærerrolle som fremmer elevenes samfunnsbevissthet og interesse for faget.

Hva lærer du?

Studiets læringsutbytte

Kunnskap
Studenten

- kan utforme en samfunnsfaglig analyse med historiske og sosiologiske perspektiver som f.eks. drøfting av makt, kjønn, identitet og sosialiseringprosesser
- har profesjonsrettet kunnskap om skolens rolle i demokratiske prosesser, og om økonomisk og demokratisk samfunnsdeltakelse i et nasjonalt og internasjonalt perspektiv
- har kunnskap om endringer i væremessige forhold og klima og hvordan disse påvirker menneskers samspill og tilgang til ressurser og ressursbruk i en bærekraftig utvikling
- har forståelse for hvordan ulike prosesser har formet natur og samfunn over tid

- har kunnskap om grunnleggende teorier, begreper og tenkemåter for å forstå bærekraftige sammenhenger og samfunnsutvikling over tid
- har kunnskap om, og forstår konsekvenser av, ulik befolknings sammensetning og befolkningspolitikk, også blant minoriteter og samer
- har kunnskap om fremveksten av moderne produksjonsformer, industrialisering og velferdsutvikling i samfunn
- har kjennskap om de historiske, politiske og geografiske hovedtrekkene ved samfunnsutviklingen i Norge og andre deler av verden
- har bred profesjonsrettet kunnskap om ideologier, makt, politiske systemer og konflikter
- har profesjonsrettet kunnskap om den historiske utviklingen av politiske ideologier og hvordan disse preget etterkrigstiden i et nasjonalt og internasjonalt perspektiv
- har kunnskap om politiske og territoriale prosesser og konflikter, samt deres betydning for menneskers identitet og nasjonsbygning
- kan analysere samfunnsutvikling på mikro- og makronivå i lys av politikk, økonomi og bærekraftig utvikling
- har kunnskap om hvordan tilrettelegge for dybdelæring og tverrfaglig arbeid i samfunnsfag
- har kunnskap om spesifikke områders geografiske, politiske, historiske og økonomiske utvikling, særtrekk og dens betydning for omgivelsene og for menneskers leveste
- har kunnskap om de historiske hovedtrekkene ved samfunnsutviklingen i Norge, Sápmi og verden fra antikken til i dag
- kjenner til undervisningspraksis og -utfordringer i samfunnsfag på 5.-10. trinn
- har kjennskap til sentrale samfunnsfaglige kilder i faget og kritisk vurdering av disse
- har kunnskap om relevant forsknings- og utviklingsarbeid innenfor fagområdet
- har kunnskap om samfunnsfag som skolefag og nyere samfunnsfagdidaktiske metoder og teorier

Ferdigheter

Studenten

- kan bruke forskning om nasjonal og internasjonal politikk, historie og økonomi som perspektiv på samfunnet
- kan tenke historisk og økonomisk om produksjon og fordeling i et nasjonalt og internasjonalt perspektiv
- kan diskutere minoriteters rettigheter i Norge og det mangfoldige samfunnet som ressurs og utfordring, samt samenes status som urfolk
- kan analysere modernes samfunns- og statsutviklinger og tilrettelegge for dybdelæring og kritisk tenkning i skolen
- kan bruke didaktisk innsikt og forskning til å skape og evaluere varierte undervisningsmetoder og læremidler ut fra hva som fremmer dybdekompetanse og en analytisk forståelse av læreplaner
- kan analysere og evaluere forskning og politiske argumenter om menneskerettigheter, medborgerskap og demokrati og anvende denne kunnskapen i profesjonsutøvelsen
- kan bruke flere perspektiver til å analysere en eller flere konflikter og regional utvikling i nyere tid.
- kan kritisk vurdere samfunnsdebatter i lys av målene om en bærekraftig samfunnsutvikling
- kan tilpasse undervisningen til enkelteleven ved å legge til rette for varierte og differensierte læringsaktiviteter
- kan bevisstgjøre elevene i valg av læringsstrategier og betydningen av metakognisjon
- kan anvende nøkkelbegreper og innholdsbegreper i samfunnsfag
- kan drøfte sammenhengen mellom gjeldende læreplaner, kunnskapsteori og praktiske fagdidaktiske avgjørelser i samfunnsfagundervisning
- kan planlegge, lede og vurdere elevs læringsarbeid på en måte som tar hensyn til mangfoldet i elevgruppen, ulike behov og kulturell og språklig bakgrunn
- kan bruke og vurdere digitale verktøy og kilder i opplæringen, og bidra til at elevene kan forholde seg aktivt og kritisk til digitale medier
- kan ta i bruk og veilede elever i sentrale samfunnsfaglige metoder

Generell kompetanse

Studenten

- kan sette i gang og lede læringsprosesser som sikrer progresjon i arbeid med dybdekompetanse, tverrfaglighet, grunnleggende ferdigheter, og kartlegge arbeidet med sikte på å tilpasse opplæringen til elevs behov og gi læringsfremmende tilbakemeldinger
- kan forberede elever til å leve i og forstå et mangfoldig og demokratisk samfunn og fremme kritisk tenkning og bærekraftig utvikling

- kan filtrere og vurdere samfunnsfaglige og statistiske kilder og ressurser for å svare på sammenhengende spørsmål og gi elever opplæring i å vurdere digitale ressurser
- har forståelse for samfunnsfagets betydning for etisk refleksjon og livsmestring
- kan kritisk reflektere over samfunnsfaglige problemstillinger og sammenhenger mellom fortid og nåtid
- kan reflektere over egen praksis, oppdatere seg faglig, og tilrettelegge for dybdelæring og tverrfaglig arbeid i skolen
- har innsikt i elevers forståelse av faget og kan arbeide selvstendig og sammen med andre for å identifisere, analysere og løse problemer knyttet til elevers læring og utvikling i samfunnsfaget

Opptak

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Studiet omfatter geografi, historie og samfunnskunnskap.

Studiet består av fire emner, hver med et omfang på 15 studiepoeng.

Emne 101 Historie og samfunnskunnskap

Emnet gir grunnleggende innsikt i historiske, politiske og samfunnsfaglige sammenhenger som legger til rette for en overordnet samfunnsforståelse og historiebevissthet. Skolefagets hovedområder historie, samfunnskunnskap og samfunnsgeografi hjelper elever til å kjennetile sin identitet og utviklingen av dagens samfunn. Kritiske perspektiver på politikk, økonomi og ulike kulturer i og utenfor Norge vektlegges.

- Stats-, nasjons- og samfunnsutvikling
- Maktforhold, stormaktspolitikk og imperialismen
- Produksjonsformer, industrialisering og handel
- Samfunnsfaglige og kulturhistoriske perspektiver

Emnet omfatter, i samsvar med grunnskolen sløreplan, temaer fra historie, samfunnskunnskap og samfunnsgeografi. Alle temaene dekker også fagdidaktiske aspekter.

Emne 102 Geografi og samfunnsfaglige metoder

Arbeid med samfunnsfag innebærer å bli kjent med hvordan det fysiske miljøet og menneskene påvirker hverandre over tid. Livsgrunnlag og kultur er to viktige forutsetninger for ulike befolkningsgruppers eksistensgrunnlag og livsmestring. Samfunnsfaget skal belyse minoritets og majoritets utfordringer i relasjon til de endringsprosesser som finner sted i Norge og verden for øvrig. Kjerner elementene i samfunnsfag inneholder perspektiver på hvordan elevene i skolen skal forstå geografiske, historiske og nåtidens forhold for menneskers livsgrunnlag, også i fremtiden. Dette emnet vil ha fokus på kjerner elementene bærekraftig utvikling, identitetsutvikling og felleskap og undring og utforskning.

Som skolefag skal geografi hjelpe unge mennesker til å orientere seg i nærmiljøet og ellers i verden. Geografifaget belyser bla. bærekraftig utvikling, kulturell mangfold, og klima og landskap. Dette er viktige kompetanseområder i skolen og velegnet for å bli utforsket bla. gjennom observasjon, refleksjon og ekskursjon. Studentene får opplæring i å støtte elevers voksende verdensbilde ved bruk av kart og kritisk bruk av varierte kilder. Studentene vil arbeide med refleksjon over faglige og utforskende arbeidsmetoder.

Emnet er delt inn i fire komponenter, som bygger på samfunnsvitenskapelige og geografiske tilnærminger som: å skape forståelse gjennom prinsippet 'fra det nære til det fjerne', 'utforskende forståelse av rommet og skala', 'sammenhenger mellom natur og samfunn', i samsvar med grunnskolens læreplan for samfunnsfagene.

De fire komponentene er:

- Vær, klima og landskapsendringer
- Befolkningsgeografi og bærekraft
- Urbefolkning, minoriteter og livsvilkår
- Utforskende metoder i samfunnsfag

Emne 103 Samfunnsfag, historie og geografi

I dette emnet tilegner studenter seg kunnskaper og ferdigheter om demokrati og medborgerskap i et individ- og samfunnsperspektiv. Studentene lærer å analysere politiske ideer og handlinger i historisk, statsvitenskapelig, sosiologisk og samfunnsgeografisk sammenheng. Samfunnsfag har et spesielt ansvar for at elever utvikler seg som fornøytige og kritiske medborgere. Studentene vil møte et mangfold av teoretiske og didaktiske tilnærminger til samfunnskritisk tenkning, moderne politikk og demokrati i skolen og samfunnet for øvrig.

Emnet omfatter, i samsvar med LK20, temaer fra samfunnskunnskap, historie og samfunnsgeografi. Alle temaene omfatter fagdidaktiske og flerkulturelle aspekter:

- Norsk politikk
- Moderne historie og samfunnsutvikling
- Politisk geografi
- Samfunnskritisk tenkning

Emne 104 Historie, samfunnskunnskap og geografi

I dette emnet lærer studenten å se verdenshistorien gjennom to sentrale utviklingstrekk i modernesamfunnsutvikling, på den ene siden kampen for å skape uavhengige, demokratiske republikker, på den andre siden kampen om markeder for råvarer (kolonier) og utvikling av industriell konkurranseedyktighet. Kampen om kolonier, markeder og industriell konkurranse ligger under stormaktskonfliktene i det 20. århundre. Samtidig ser vi at de demokratiske ideene sprer seg til koloniene, som ønsker frigjøring og uavhengighet fra kolonimaktene.

De to perspektivene anvendes for å gi et overblikk over politisk økonomi, geografi og historie i nyere tid, med vekt på politiske ideologier, revolusjon og kald krig i det 20. århundre, samt avkolonisering og fremveksten av moderne internasjonale institusjoner i etterkrigstiden. Emnet gir en fordypning i temaet demokratisk medborgerskap, i form av demokratisk teori, historie og moderne institusjonalisering.

Studenten fordypet seg i et spesifikt område og vil få kjennskap til politiske, økonomiske, historiske og geografiske dimensjoner i utviklingen av dette området. Studenter foretar et dypdykk i samfunnsfagdidaktikk og forberedes til fagdidaktiske diskusjoner.

Emnet omfatter, i samsvar med grunnskolens læreplan, temaer fra geografi, historie og utforskeren. Temaene er:

- Områdestudiet
- Moderne politisk historie
- Økonomisk geografi og globalisering
- Samfunnsfagdidaktikk

Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer

Undervisnings- og læringsformer

De vanligste læringsformene i emnet er:

- forelesninger
- muntlige fremlegg
- ekskursjoner
- bearbeiding av digitale og andre kilder
- metodiske og didaktiske øvelser/analyse
- studentrespons og samarbeidslæring

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Studiet er normalt organisert over fire ukentlige økter.

Undervisningen bygger på forskningsbasert kunnskap. Sentrale områder som er integrert i undervisningen er fagdidaktikk, grunnleggende ferdigheter, tilpasset opplæring, vurdering, flerkulturelle og samiske perspektiver. IKT er integrert i studiet.

Det forutsettes at studentene tilegner seg nødvendige kunnskaper, ferdigheter og faglig innsikt. Det er beregnet at studenter som følger studiet arbeider med lærestoffet i tillegg til sammen 40 timer per uke. Studenten må ta aktivt ansvar for egen læring.

Arbeidskrav og vurderingsformer

Det er obligatoriske arbeidskrav til hvert emne, som går fram av emnebeskrivelsene. Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Det forventes at studentene bruker biblioteket til innhenting av lærestoff. Biblioteket skal bidra til å øke studentenes informasjonskompetanse, det vil si evnen til å søke etter, finne, evaluere og bruke relevant faglig informasjon. Biblioteket tilbyr også veiledning i referanseteknikk.

Studentene får tilbakemelding på arbeidskrav underveis i studiet.

Vurderingsformene omfatter både individuelle skriftlige eksamener og muntlig eksamen.

For alle emner benyttes karakterskalaen A-F. Det benyttes både intern og ekstern sensur. For mer informasjon om vurdering, se den enkelte emnebeskrivelse.

Evaluering av studiet

Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3)

Litteratur

Se den enkelte emnebeskrivelse.

Jobb og videre studier

Samfunnsfag (60 stp) fyller kompetansekravet som er bestemt for å kunne bli tilsatt som lærer i samfunnsfag på 5.-10. trinn i norsk skole.

Studiet kan inngå som del av en bachelorgrad, som del av en faglærerutdanning i samfunnsfag eller som videreutdanning for lærere.

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Dekan Kjersti Berggraf Jacobsen, 24. mars 2018

Studieplanen er revidert

Programleder Lin Ramberg, 20. april 2022

Studieplanen gjelder for

2022-2023

Studieprogramansvarlig

Fakultet for lærerutdanninger og språk.
Programleder Lin Ramberg

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2022

Obligatoriske emner

L-SAM10121

Historie og samfunnskunnskap

15 stp

L-SAM10321

Samfunnskunnskap, historie og geografi

15 stp

Vår 2023

Obligatoriske emner

L-SAM10221

Geografi og samfunnsfaglige metoder

15 stp

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2023 00:22:48

L-SAM10121 Historie og samfunnskunnskap (Høst 2022)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig fakultet: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Nicola Kristin Karcher

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Samfunnsfag, årsstudium*.

Undervisningssemester

1. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Studenten

- kan utforme en samfunnsfaglig analyse med historiske, sosiologiske og samfunnsgeografiske perspektiver som f. eks. drøfting av overordnede samfunnsprosesser, maktforhold og demokratiutvikling

- har kjennskap til dannelse av identitet, utviklingen av majoritets- og minoritetsperspektiver og sosialiseringprosesser
- har profesjonsrettet kunnskap om skolens rolle i demokratiske prosesser, og om økonomisk og demokratisk samfunnsdeltakelse i et nasjonalt og internasjonalt perspektiv
- har kritisk kjennskap til relevant forskning og hvordan den kan anvendes
- har kunnskap om maktforhold, stormaktspolitikk og imperialism
- har kunnskap om fremveksten av handel, industrialisering og forskjellige produksjonsformer
- har kjennskap om sentrale historiske samfunnsprosesser i Norge og Europa
- har kjennskap til samfunnsgeografiske kjernebegreper

Ferdigheter

Studenten

- kan bruke nasjonal og internasjonal forskningslitteratur om historiske, politiske og økonomiske prosesser i et samfunnsfaglig perspektiv
- kan tenke historiebevisst om økonomi, produksjon og fordeling i et nasjonalt og internasjonalt perspektiv
- kan diskutere minoritets og urfolkets historiske og samfunnsmessige rolle og status i Norge og har innsikt i det mangfoldige samfunnet som ressurs og utfordring
- kan analysere moderne samfunnsutviklinger samt fremveksten av det moderne demokratiske samfunnet
- forstå kritisk tenkning og dybdelæring og kan tilrettelegge for denne i skolen

Generell kompetanse

Studenten

- har grunnleggende historiske og samfunnsfaglige kunnskaper og kompetanser og et sett av begreper for samfunnsforståelse
- kan sette i gang samfunnsfaglige læringsprosesser, følge progresjon i utviklingen av grunnleggende ferdigheter og tilpasse opplæring til elevers behov med læringsfremmetilbakemeldinger
- kan forberede elever på å forstå et flerkulturelt og demokratisk samfunn og praktisk betydning av medborgerskap med mål om en bærekraftig utvikling
- kan vurdere kritisk hvordan historie og kultur blir formidlet
- kan evaluere samfunnsfaglige og historiske kilder, kjenner til samfunnsfaglige og historiske metoder, kan svare på komplekse spørsmål og har et bevisst forhold til digitale læringsmidler
- kan oppdatere seg faglig og reflektere over egen praksis

Innhold

Emnet gir grunnleggende innsikt i historiske, politiske og samfunnsfaglige sammenhenger som legger til rette for en overordnet samfunnsforståelse og historiebevissthet. Skolefagets hovedområder historie, samfunnskunnskap og samfunnsgeografi hjelper elever til å kjenne til sin identitet og utviklingen av dagens samfunn. Kritiske perspektiver på politikk, økonomi og ulike kulturer i og utenfor Norge vektlegges.

- Stats-, nasjons- og samfunnsutvikling
- Maktforhold, stormaktspolitikk og imperialism
- Produksjonsformer, industrialisering og handel
- Samfunnsfaglige og kulturhistoriske perspektiver

Emnet omfatter, i samsvarende med grunnskolen sin læreplan, temaer fra historie, samfunnskunnskap og samfunnsgeografi. Alle temaene dekker også fagdidaktiske aspekter.

Stats- og nasjonsutvikling setter fokus på samfunnsutviklingen i Norge og Europa, fra oldtiden, antikken, vikingtiden og middelalderen fram til begynnelsen av Første verdenskrig i 1914. Politiske og sosiale omveltninger, nasjonsdanning, demokratiutvikling og ideen om medborgerskap, rollen til forskjellige minoriteter, fremveksten av moderne samfunn og grunnleggende samfunnsgeografiske perspektiver er viktige stikkord.

Maktforhold, stormaktspolitikk og imperialismen omhandler europeiske konflikter og hvordan disse har satt sitt preg på samfunnsutviklingen. Det rettes et spesielt fokus på sentrale historiske prosesser, herunder behandlingen av minoriteter og urfolk, og utviklingen av ideen om demokrati, medborgerskap og menneskerettigheter.

Produksjonsformer, industrialisering og handel tematiserer utviklinger av handelsveier og handelsnettverk, utnyttelse av forskjellige ressurser (herunder arbeidskraft og natur) og fremveksten av industrisamfunn.

Samfunnsfaglige og kulturhistoriske perspektiver tar utgangspunkt i begreper som makt, samfunnsformer, etniske, religiøse og nasjonale minoriteter og deres rolle i majoritetssamfunnet. Med kulturhistoriske perspektiver menes det forståelse av skapning og utvikling av forskjellige kulturuttrykk- og former og deres betydning for samfunnet.

Fagdidaktiske prinsipper og mål som grunnleggende ferdigheter, vurdering, tilpasset opplæring og minoritetskulturelle perspektiver er integrert i alle temaene.

Undervisnings- og læringsformer

De vanligste tilrettelagte læringsformene i emnet er:

- forelesninger
- gruppearbeid
- metodiske og didaktiske øvelser/analyse
- casearbeid
- samarbeidslæring og studentrespons

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Muntlig fremlegg med et didaktisk opplegg
- Individuell fagartikkel, innleveres digitalt
- Deltagelse på ekskursjon med et arbeidsoppdrag

Arbeidskravet må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell skriftlig hjemmeeksamen over tre døgn (72 timer).

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Emneansvarlig har ansvar for at studentene gjennomfører en emneevaluering (EVA3). Resultatene behandles av lærerne i emnet i samarbeid med instiuttleder. Det gis tilbakemeldinger til studentene.

Litteratur

Gjeldende [litteraturliste for HØST 2022](#) finner du i Leganto.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2023 00:18:42

L-SAM10221 Geografi og samfunnsfaglige metoder (Vår 2023)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig fakultet: Fakultet for lærerutdanning og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Gitte Cecilie Motzfeldt

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Samfunnsfag, årsstudium.

Undervisningssemester

2. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap
Studenten

- har bred kunnskap om samfunnsfag som skolefag, dens historie og egen art.
- har kunnskap om bruk av ulike digitale kilder i samfunnsfagene, kan vurdere disse kritisk og anvende dem hensiktsmessig i undervisning.
- har kunnskap om lokale og globale værfenomener.
- har kunnskap om endringer i værmessige forhold og hvordan dette påvirker menneskers samspill mellom ressurser og bærekraftig utvikling
- har forståelse for hvordan ulike natur- og samfunnsprosesser har formet natur og samfunn over tid.
- har innsikt i ressursenes betydning for livsmestring og folkehelse.
- Har kunnskap i kartografisk forståelse og betydning av dette i tid og rom
- har kunnskap om samspill og konflikt mellom ulike typer ressursbruk i en lokal- og global sammenheng.
- har kunnskap om grunnleggende teorier, begreper og tenkemåter for å forstå bærekraftiges sammenhenger og samfunnsutvikling over tid.
- har kunnskap om, og forstår konsekvenser av, ulik befolknings sammensetning og befolkningspolitikk, også blant urbefolkning, minoriteter og samer
- har kunnskap om bruk av uteskole i undervisning og utforskende ekskursjonsdidaktikk
- har kunnskap i betydningen av tilpasset opplæring i skolen

Ferdigheter

Studenten

- kan bruke didaktisk innsikt og forskning til å skape og vurdere varierte geografiske undervisningsmetoder og læreridler.
- kan utvikle en analytisk forståelse av læreplaner og hva som fremmer dybdekompetanse og kritisk tenkning
- kan bruke utforskende metoder til å arbeide med kompetanseutvikling og læringsstrategier har kompetanse til å anvende digitale ferdigheter i læringssammenheng hos elever.
- har kompetanse til å kritisk analysere forholdene mellom mennesker og det fysiske miljø i ulike skala.
- Kan kritisk vurdere samfunnsdebatter i lys av målene om en bærekraftig samfunnsutvikling
- har observasjonskompetanse til å anvende ulike læringssituasjoner i skolen og i samfunnet
- har kompetanse i å ta i bruk kartografi og uteskole som forståelse for elevenes romlige orientering
- kan tilrettelegge for tilpassede kompetanseutviklende aktiviteter og vurderingsmåter i skolen

Generell kompetanse

Studenten

- kan sette i gang og lede læringsprosesser som sikrer progresjon i arbeid med grunnleggende ferdigheter, og kartlegger arbeidet med sikte på å tilpasse opplæringen til elevers behov og gi læringsfremmen et tilbakeblikk.
- kan forberede elever til å leve og forstå et mangfoldig og demokratisk samfunn og fremme bærekraftig utvikling.
- kan tilrettelegge for dybdelæring og tverrfaglig arbeid med bærekraftig utvikling i skolen.
- har innsikt i, og kan tilrettelegge for, betydningen av etiske og kritiske vurderinger i samfunnsutviklingen.
- kan filtrere og vurdere samfunnsfaglige og digitale kilder og ressurser for å svare på sammenhengende spørsmål.

Innhold

Arbeid med samfunnsfag innebærer å bli kjent med hvordan det fysiske miljø og menneskene påvirker hverandre over tid. Livsgrunnlag og kultur er to viktige forutsetninger for ulike befolkningsgruppers eksistensgrunnlag og livsmestring. Samfunnsfaget skal belyse minoritets og majoritets utfordringer i relasjon til de endringsprosesser som finner sted i Norge og verden for øvrig. Kjerneelementene i samfunnsfag inneholder perspektiver på hvordan elevene i skolen skal forstå geografiske, historiske og nåtidens forhold for menneskers livsgrunnlag, også i fremtiden. Dette emnet vil ha fokus på kjerneelementene bærekraftig utvikling, identitetsutvikling og fellesskap og undring og utforskning.

Som skolefag skal geografi hjelpe unge mennesker til å orientere seg i nærmiljøet og ellers i verden. Geografifaget belyser bla. bærekraftig utvikling, kulturelt mangfold, og klima og landskap. Dette er viktige kompetanseområder i skolen og velegnet for å bli utforsket bla. gjennom observasjon, refleksjon og ekskursjon. Studentene får opplæring i å støtte elevs voksende verdensbilde ved bruk av kart og kritisk bruk av varierte kilder. Studentene vil arbeide med refleksjon over faglige og utforskende arbeidsmetoder.

Gjennom forståelsen fra det nære til det fjerne får elevene omfatter, i samsvarende med grunnskolen sin læreplan i samfunnsfag:

- Vær, klima og landskapsendringer
- Befolkningsgeografi og bærekraft
- Urbefolkning, minoriteter og livsvilkår
- Utforskende metoder i samfunnsfag

Vær, klima og landskapsendringer er velegnede temaer til å fremme innsikt i forholdet mellom mennesker og sine omgivelser. Undervisningen drøfter hvordan de menneskelige forhold påvirker i stadig større grad de samfunnsmessige- og naturgeografiske prosesser. Studentene lærer å tolke landskap og analysere prosesser som fører frem til de landformene vi i dag omgir oss med, og som er vesentlig for befolkningens aktivitet og livnæring på jorden. Studentene får bla. innsikt i temaer som biodiversitet og matsikkerhet, konsekvenser av klimaendringer og naturkatastrofer. Undervisningen analyserer endringsprosesser på ulike skala, både i et individuelt og strukturelt nivå.

Befolkningsgeografi og bærekraft tar for seg befolkningsutviklingen i Norge og verden. Forholdet mellom befolkningsvekst og tilgang til ressurser diskuteres ved hjelp av ulike teorier i fortid og samtid. Tilgang til ressurser som land, mat, kunnskap og nyetnologiske løsninger frembringer ulikesyn og kritiske analyser i befolkningsgeografien, spesielt i lys av bærekraftig utvikling og livsmestring blant fattige og rikere segmenter i verdens befolkning. Flytting, migrasjon og flyktningeproblematikk er aktualiteter som diskuteres og belyses. Endringer i befolknings sammensetning som bla. har ført til økt sentralisering og byutvikling vil bli drøftet i lys av bærekraftige perspektiver.

Urbefolkning, minoriteter og livsvilkår er et tema som diskuterer hvordan mennesker påvirker landskap og klima, og de konsekvensene dette har for deres livsvilkår, i Norge og verden. Det er spesielt fokus på endringer i tid og rom. Studentene vil få innsikt i hvordan økonomi, miljø og sosiale forhold setter premisser for tilgang til ressurser og livskvalitet.

Utforskende metoder i samfunnsfag innebærer at studentene blir kjent med ulike undervisningsmetoder og tilnærminger til vitenskapelige tenkemåter i klasserommet og i uteskolen. Kartkompetanse og innsikt i naturmessige forhold er viktig for utvikling av elevenes livsmestring og orientering i romlige omgivelser livet igjennom. Samfunnsfaget tverrfaglige temaer og kjerneelementer står sentralt i dette arbeidet, herunder med et spesielt blikk på det flerkulturelle klasserom og urbefolkning. Studentene får innsikt i Bærekraftsdidaktikk, dybdelæring og tilpasset opplæring.

Undervisnings- og læringsformer

De vanligste tilrettelagte læringsformene i emnet er:

- forelesninger
- muntlig fremlegg og refleksjon
- gruppearbeid, workshops og utforskende øvelser/analyse
- ekskursjon
- samarbeidslæring og studentrespons

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Deltakelse på heldagsekskursjon, inkludert obligatorisk for- og etterarbeid
- Workshop i kartografi
- Innlevering av en fagtekst der studenten drøfter sammenhenger i samfunnsforhold og naturen
- Deltakelse på profesjonsfaglig undervisning i bærekraftig utvikling, bærekraftdidaktikk og utforskning. Arbeidskravets omfang er tre undervisningsdager i løpet av semesteret.

Studentene skal i minst ett av arbeidskravene gi hverandre tilbakemeldinger

Arbeidskravene må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

13.03.2023: Eksamensform våren 2023 er endret etter vurdering av programansvarlig og studiedirektøren.

Muntlig eksamen med varighet på ca. 30-40 minutter.

Kandidatene deles inn i grupper på 2-3 personer.

Det blir gitt ett døgn forberedelsestid der kandidatene tildeles en problemstilling de skal drøfte sammen under eksamineringen. Deretter åpnes det for spørsmål/fordypning fra sensorene.

Det gis individuelle karakterer innenfor gruppen etter karakterregel A-F.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Emneansvarlig har ansvar for at studentene gjennomfører en emneevaluering (EVA3). Resultatene behandles av lærerne i emnet i samarbeid med programleder. Det gis tilbakemeldinger til studentene.

Litteratur

Gjeldende litteraturliste for 2023 Vår finner du i Leganto

L-SAM10421 Historie, samfunnskunnskap og geografi (Vår 2023)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig fakultet: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Håvard Friis Nilsen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Samfunnsfag, årsstudium.

Undervisningssemester

2. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om samfunnsfaglige og tverrfaglige perspektiver, didaktikk og etikk
- har kunnskap om hvordan tilrettelegge for dybdelæring i samfunnsfag
- har analytisk kunnskap om makt, politisk økonomi og politiske ideologier i Norge og internasjonalt
- har dybdekunnskap om demokratisk medborgerskap, framveksten av moderne menneskerettigheter og kampen om dem, samt moderne demokratiske institusjoner.
- har kunnskap om grunntrekk i den globale verdensøkonomien og politiske, kulturelle, miljømessige og sosiale konsekvenser av denne (også i et urfolksperspektiv).
- har kunnskap om de historiske hovedtrekkene ved samfunnsutviklingen i det 20. århundre
- har profesjonsrettet kunnskap om den historiske utviklingen av politiske ideologier og hvordan disse preget det 20. århundre i et nasjonalt og internasjonalt perspektiv
- har kunnskap om globale og regionale endringsprosesser som påvirker menneskers tilgang til ressurser, levestandard, livskvalitet og bærekraftig utvikling
- har kunnskap om et spesifikt områdes geografiske, politiske, historiske og økonomiske utvikling, særtrekk og dens betydning for omgivelsene og for menneskers levestandard

Ferdigheter

Studenten

- kan kritisk analysere tverrfaglige samfunnsfaglige problemstillinger og anvende dette i undervisningen
- kan bevisstgjøre elevene i valg av læringsstrategier og betydningen av analytisk tenkning (metakognisjon)
- kan anvende spesifikke samfunnsfaglige og didaktiske metoder som utvikler dybdelæring
- kan anvende nøkkelbegreper og innholdsbegreper i samfunnsfag
- kan foreta politiske, historiske, geografiske og økonomiske analyser
- kan bruke nasjonal og internasjonal fagdidaktisk forskning til å anvende og vurdere varierte og tverrfaglige arbeidsformer og læremidler i samfunnsfagundervisning
- kan drøfte sammenhengen mellom gjeldende læreplaner, kunnskapsteori og praktiske fagdidaktiske avgjørelser i samfunnsfagundervisning

Generell kompetanse

Studenten

- kan initiere læringsprosesser som med henblikk på dybdelæring og tverrfaglig orientering
- kan tilpasse opplæringen til elevers behov og gi læringsfremmende tilbakemeldinger.
- kan forberede elever til å leve og forstå et mangfoldig og demokratisk samfunn og fremme kritisk tenkning og bærekraftig utvikling
- kan vurdere samfunnsfaglige og statistiske kilder og ressurser for å svare på sammenhengsmålte spørsmål.
- kan gi elever opplæring i å vurdere digitale ressurser
- har forståelse for samfunnsfagets betydning for etisk refleksjon og livsmestring
- kritisk reflektere over samfunnsfaglige problemstillinger og sammenhenger mellom fortid og nåtid
- kan reflektere over og iverksette undervisningsaktiviteter knyttet til digitalt medborgerskap.
- kan oppdatere seg faglig og reflektere over egen praksis

Innhold

I dette emnet lærer studenten å se verdenshistorien gjennom to sentrale utviklingstrekk i modernesamfunnsutvikling, på den ene siden kampen for å skape uavhengige, demokratiske republikker, på den andre siden kampen om markeder for råvarer (kolonier) og utvikling av industriell konkurransedyktighet. Kampen om kolonier, markeder og industriell konkurranse ligger under stormaktskonfliktene i det 20. århundre. Samtidig ser vi at de demokratiske ideene sprer seg til koloniene, som ønsker frigjøring og uavhengighet fra kolonimaktene.

De to perspektivene anvendes for å gi et overblikk over politisk økonomi, geografi og historie i nyere tid, med vekt på politiske ideologier, revolusjon og kald krig i det 20. århundre, samt avkolonisering og fremveksten av moderne internasjonale institusjoner i etterkrigstiden. Emnet gir en fordykning i temaet demokratisk medborgerskap, i form av demokratisk teori, historie og moderne institusjonalisering.

Studenten fordyper seg i et spesifikt område og vil få kjennskap til politiske, økonomiske, historiske og geografiske dimensjoner i utviklingen av dette området. Studentene foretar et dypdykk i samfunnsfagdidaktikk og forberedes til fagdidaktiske diskusjoner.

Emnet omfatter, i samsvar med grunnskolen slæreplan, temaer fra geografi, historie og utforskeren. Temaene er:

- Områdestudiet
- Moderne politisk historie
- Økonomisk geografi og globalisering
- Samfunnsfagdidaktikk

Økonomisk geografi og globalisering: behandler grunnleggende teori og geografiske dimensjoner i økonomier og økonomiske prosesser. Hva er forskjellen på industri og råvareeksport? Hvordan er økonomisk aktivitet organisert i henhold til skala, territorier og sted, og hvordan påvirker det menneskers livsvilkår? Hva er globalisering? Hva er økonomisk avhengighet i det internasjonale samfunn? Konflikt dimensjoner og endringsprosesser innen arbeid, migrasjon, klima, ulikhet og fattigdom er sentrale temaer som tas opp. Global ressursfordeling i et bærekraftig perspektiv vil være gjennomgripende i undervisningen.

Områdestudiet omhandler et bestemt område der studentene får en særlig innføring i politiske, historiske, kulturelle og geografiske særtrekk ved regionen med vekt på konfliktområder, og regionens allmenne betydning for verdenssamfunnet. Studiet legger vekt på å vise hvordan en region kan åpne for tverrfaglige og didaktiske perspektiver i skolen.

Moderne historie. Hovedvekten legges på det 20. århundre med fokus på globale stormaktsspenninger, revolusjon og kald krig, avkolonialisering, fredsarbeid og menneskerettigheter (herunder barns rettigheter) og framveksten av nye internasjonale institusjoner (FN, Bretton Woods, EEC/EU, WTO, Verdensbanken). Blant desentrale spørsmål som skal drøftes, hvordan etterkrigstidens demokratiske samfunn vokste fram i et spenningsfelt mellom ideologiske og politiske motpoler. Det sivile samfunn verden over måtte arbeide for fred og avspenning innen nye internasjonale organer og økonomiske modeller.

Samfunnsfagdidaktikk tar for seg ulike arbeidsformer i faget, som en del av eksemplarisk læring. Her drøftes og vurderes de ulike læringsstrategier i samfunnsfagene og anvendelsen av dem.

Det arbeides med ulike metodiske og didaktiske tilnærminger gjennom utforskende og tverrfaglige øvelser. Dybdelæring og vurdering for læring står sentralt. Formålet er å utvikle kritisk refleksjon og etisk bevissthet i anvendelsen av samfunnsvitenskapelige metoder i egen undervisning.

Studenten lærer å bruke kilder i undervisning, oppøve kildegransking og kildekritikk, også digitale kilder og sosiale medier.

Fagdidaktiske grunntanker som grunnleggende ferdigheter og tilpasset opplæring er integrert i alle temaene. Mangfold og flerkulturelle perspektiver ivaretas i undervisningen.

Undervisnings- og læringsformer

De vanligste tilrettelagte læringsformene i emnet er:

- forelesninger
- muntlige fremlegg
- refleksjon over praksis
- metodiske og utforskende øvelser/analyse
- bearbeiding av digitale og andre kilder
- samarbeidslæring og studentrespons

Arbeidsomfang

Det forutsettes at studentene tilegner seg nødvendige kunnskaper, ferdigheter og faglig innsikt ved selvstudium. Det er beregnet at studentene arbeider med lærestoffet i selvstudium 24 timer i uken, i tillegg til 16 undervisningstimer som er timeplanlagt. Til sammen 40 timer per uke. Studenten må ta aktivt ansvar for egen læring.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Arbeidskravene må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

- Muntlig fremlegg med didaktisk perspektiv
- Refleksjonsnotat, innleveres digitalt

Eksamen

Individuell muntlig eksamen. Varighet ca. 30 minutter.

Ingen hjelpemidler.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Emneansvarlig har ansvar for at studentene gjennomfører en emneevaluering (EVA3). Resultatene behandles av lærerne i emnet i samarbeid med programansvarlig. Tilbakemeldinger gis studentene i et møte.

Litteratur

Gjeldende litteraturliste for 2023 Vår finner du i Leganto

Gjeldende litteraturliste for 2023 Vår finner du i Leganto

Gjeldende litteraturliste for 2023 Vår finner du i Leganto